

Voorbeeldprojecten Bewustzijn Waterkwaliteit door participatie van burgers en bedrijven

Bloeiende boerensloot

Natuurlijke, mooie en levendige sloten dragen bij aan de kwaliteit en leefbaarheid van het platteland. Ecologisch beheer, onderhoud en inrichting van de sloot verhogen de biodiversiteit in de sloot en slootkanten. Maar hoe is de waterkwaliteit in sloten? Dat onderzoeken we graag samen met agrariërs en vrijwilligers, door te meten. Het belangrijkste doel van dit project is te bepalen wat de waterkwaliteit in boerensloten is. En hoe deze sloten en slootkanten bijdragen aan de biodiversiteit. Ook kijken we graag samen met u hoe we hierop met beheer(pakketten) of andere maatregelen invloed kunnen uitoefenen. Zie [website](#) voor meer informatie.

Contact: [Jannet Kamminga](#), (HH de Stichtse Rijnlanden)

Een bijdrage voor natuurvriendelijke oevers

Het hoogheemraadschap stelt jaarlijks geld beschikbaar voor particulieren en bedrijven die natuurvriendelijke oevers aanleggen. Het hoogheemraadschap wil daarmee de kwaliteit van het water in sloten en plassen verbeteren. De bijdrage kan aangevraagd worden via de [website](#). Voor een impressie kunt u het volgende filmpje bekijken: [Link](#).

Contact: [Tel: 010 45 37 356](#). (HH Schieland en Krimpenerwaard)

Boeren meten (zout)water

Gemeente Noord-Beveland, Provincie Zeeland, Waterschap Scheldestromen en twintig Noord-Bevelandse agrariërs zijn gestart met het project '[Boeren meten water](#)'. Doel van het project is om het zoutgehalte in het oppervlaktewater in beeld te brengen. Agrariërs meten dit zelf door het jaar heen. Op deze wijze wordt een grote hoeveelheid aan gegevens over de verziltingssituatie tot in de haarvaten van het oppervlaktewatersysteem verzameld. Dit vergroot de watersysteemkennis over

zoet water op Noord-Beveland. Daarnaast is de verwachting dat de deelnemers meer zicht krijgen op de (on)mogelijkheden om een robuuste zoetwatersituatie te creëren.

Contact: [Desiree Uitdewillegen](#) (WS Scheldestromen)

AquaReUse sluit de waterkringloop

Het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard heeft samen met waterpartners gewerkt aan [AquaReUse](#), de eerste lokale 'schoongietwaterfabriek' in Nederland. AquaReUse haalt ter plaatse gewasbeschermingsmiddelen en andere stoffen uit het afvalwater van glastuinbouwbedrijven. Hierna kunnen de bedrijven het gezuiverde water hergebruiken (de reststroom gaat naar de AWZI). Zo is het gebruik van grondwater overbodig en worden lozingen van brijnwater in de bodem tegengegaan. AquaReUse is breed inzetbaar en biedt een oplossing voor meerdere glastuinbouwbedrijven tegelijk.

Contact: Theo Cuijpers, senior beleidsadviseur, tel: 010 4537200 (HH Schieland en Krimpenerwaard)

Actief kroosbeheer Delft

Monitoren en evalueren van kroosbestrijding samen met partners. Voor de volgende fase wordt uitgezocht of de aanpak Delfland-breed kan worden uitgezet. Doelgroep zijn Inwoners en bedrijven. Samenwerkingspartners zijn Gemeenten, Studentenvereniging Virgiel, KNMV/IVN en Krobot.

Contact: Aiske Rijnks (HH van Delfland)

Gedraginterventies Glastuinbouw

Het project onderzoekt de drijfveren van glastuin-
ders van het Westland en Oostland en maakt een
aanpak om het waterbewustzijn en waterbewust
handelen van tuinders effectief te beïnvloeden.
De doelgroep is de glastuinbouw en LTO. Samen-
werkingspartner is Dijksterhuis & van Baaren.

Contact: Wim Rosbergen, (HH van Delfland)

Samen Waterproof

Het waterschap Brabantse Delta is samen met gemeentes en drinkwaterbedrijven een [campagne](#) gestart om burgers aan te sporen maatregelen te nemen. De nadruk ligt op het opvangen van water in de tuin, waardoor de waterdruk op rioolsystemen bij hevige neerslag verlicht wordt.

Contact: waterloket@breda.nl

Meten met akkersbouwers

Waterschap Brabantse Delta bekijkt of ze de waterkwaliteit samen met akkerbouwers in de Westhoek (omgeving De Heen en Nieuw Vossemeer) kunnen meten. De akkersbouwers meten wekelijks het zoutgehalte in de watergangen in het gebied en geven dit door, zodat het waterschap een goed beeld krijgt hoe de zoutconcentratie toeneemt gedurende het seizoen. De concentratie zout in het oppervlaktewater is belangrijk voor de akkerbouwers om te weten of zij het water kunnen gebruiken voor de beregening van gewassen.

Contact: [Imre van der Meulen](#) (WS Brabantse Delta)

De levendige boerensloot

Natuurlijke, mooie en levendige sloten dragen bij aan de kwaliteit en leefbaarheid van het platteland. In 2014 is in het veenweidegebied gestart met het [project 'levendige boerensloot'](#). Een project met als doel de ecologische kwaliteit van de sloot en oever te verbeteren, door een aangepast beheer. Inmiddels doen meer dan 100 agrariërs in het beheergebied van HDSR mee met het ecologisch beheer. De monitoring van de boerensloten is een samenwerking van de agrarische collectieven, het Boerensloot Monitoringsteam en het waterschap.

Contact: [Danneke Verhagen-Bakker](#) (HH de Stichtse Rijnlanden)

Subsidieregeling waterbewustzijn

Het waterschap Vallei en Veluwe is maatschappelijk partner in zijn werkgebied. Mooie projecten komen tot stand doordat de juiste gebiedspartijen en enthousiaste mensen de schouders onder een initiatief zetten. Voor de uitvoering hiervan is geld nodig. Om het waterbewustzijn van inwoners te vergroten stimuleren we lokale initiatieven/ activiteiten met een [subsidie](#).

Contact: Ted de Nijs (06-21673112), WS Vallei en Veluwe

Participatie bij EVZ's

Bij ecologische verbindingzones (evz) heeft waterschap Brabantse Delta contact met grondeigenaren. Waterkwaliteit en ecologie zijn hierbij belangrijke gespreksonderwerpen. Tijdens informatieavonden leggen we bijvoorbeeld uit wat we doen om de waterkwaliteit te verbeteren en welke dieren we graag terug willen zien. Er zijn zelfs evz-projecten waar mensen meewerken aan de plannen voor beekherstel/evz op hun eigen terrein.

Contact: [Imre van der Meulen](#) (WS Brabantse Delta)

Van zwerfafval naar vlinder

Het project www.vanzwerfafvalnaarvlinder.nl organiseert een zwerfafvalopruimactie in de gemeente Epe. Dit project bestaat uit het door basisschoolleerlingen verzamelen van plastic (P2) doppen van frisdrank en melkpakken. Deze doppen worden vermalen tot korrels die in een mal van een vlindervorm worden omgesmolten.

Contact: Stichting Apoldro (info@vanzwerfafvalnaarvlinder.nl)

Participatieve monitoring Raamvallei

Bij de Raamvallei loopt, als onderdeel van het [Lumbricus programma](#), participatieve monitoring. Samen met de boeren monitoren we de grondwaterstanden. Het doel van de projecten is te onderzoeken of participatieve monitoring bijdraagt aan het vertrouwen tussen partijen, de steun voor bepaalde maatregelen en uiteindelijk aan de bereidheid om mee te denken en bij te dragen aan bodem en waterbeleid.

Contact: [Bart Bruggmans](#), T: 073 61 58 357 WS Aa en Maas

Schone Ijsseloever

Het [netwerk "Schone Ijssel Oevers"](#) is onderdeel van het [netwerk Schone Rivieren](#) en bestaat uit een diverse mix van partners. Binnen het netwerk spelen diverse initiatieven met het gemeenschappelijke belang om de rivieren zwerfafval vrij te houden. Het netwerk "Schone Ijssel Oevers" is ook onderdeel van het participatieplatform "jij en Overijssel" waar de provincie initiatieven van inwoners centraal zet.

Contact: [Alien Zwart](#), T: 088 233 2007, (WS Drents Overijsselse Delta)

Bezem door de middelenkast

Zorgvuldig omgaan met gewasbeschermingsmiddelen hoort bij het huidige ondernemerschap. Ondanks alle inspanningen worden nog steeds (normoverschrijdende) middelen aangetroffen in het oppervlaktewater en het grondwater. Door middel van de Bezemactie bieden wij u de gelegenheid om (restanten van) niet-toegelaten en/of verouderde gewasbeschermingsmiddelen verantwoord af te voeren. De provincie Fryslân werkt samen met het Wetterskip Fryslân om de emissie van gewasbeschermingsmiddelen naar het grond- en oppervlaktewater aan te pakken. Zie [website](#) voor meer informatie.

Contact: [Margot Veenenbos](#) (CLM Onderzoek en Advies BV)

Landbouwportaal
Noord-Holland

Subsidie voor bodem en water

Het [landbouwportaal Noord-Holland](http://landbouwportaalnoordholland.nl) is opgezet in samenwerking met de organisaties LTO Noord, de agrarische collectieven, de KAVB, de provincie Noord-Holland en de waterschappen in Noord-Holland. Het is een platform om kennis en informatie op te halen van maatregelen en subsidie-mogelijkheden die bijdragen aan een duurzame bedrijfsvoering en een klimaatrobuustwatersysteem. Er zijn verschillende thema's waarbinnen agrariërs maatregelen kunnen nemen, waaronder het verbeteren van de waterkwaliteit

Contact: info@landbouwportaalnoordholland.nl

Technasium

Waterschap Limburg werkt samen met diverse [Technasiumscholen](#) in Limburg, waarbij de leerlingen oplossingen verzinnen, ontwerpen en/of uittesten voor 'problemen' van het waterschap. Een voorbeeld is het ontwerpen van een zwerfvuilvervanginstallatie voor een regionale beek. Het zijn onderwijsprojecten, gericht op ontwikkeling van het 'waterbewustzijn' en op projectmatig werken aan het oplossen van een technisch of natuurwetenschappelijk probleem met een échte opdrachtgever.

Contact: [Han Kessels](#) (WS Limburg)

Schoon erf, schone sloot

In het najaar van 2016 hebben vijf groepen bloembollentelers de eerste stappen gezet om samen de KAVB en de waterschappen in Noord-Holland, Zuid-Holland en Flevoland de erfemissie van gewasbeschermingsmiddelen actief aan te pakken. Dit doen ze door deelname aan het project '[Schoon erf, schone sloot](#)'. Doel van het project is om bij bloembollentelers de erfemissie van gewasbeschermingsmiddelen met tenminste 80% terug te dringen en daarmee de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater te verbeteren. Daarnaast worden ondernemers bewust gemaakt van erfmissies en emissieroutes op het eigen bedrijf door analyses van mogelijke emissieroutes in beeld te brengen.

Contact: [Klaas Jilderda](#)

Maas Cleanup

De Maas Cleanup is een initiatief van een aantal Limburgse bedrijven dat samen met beleidsmakers, natuurorganisaties als IVN én burgers verantwoordelijkheid wil nemen voor de zwerfafvalproblematiek. De Cleanup heeft als doel de verdere bewustwording over het belang van het tegengaan van zwerfafval te benadrukken. Niet alleen door mensen op te roepen minder afval te creëren, maar ook door anders en minder in te kopen. Op de [website](#) kunnen deelnemers zich aanmelden.

Contact: [Jos van Beek](#) (Projectleider Maas Cleanup)

Gebiedsgerichte watervoorziening Greenport West-Holland

Kraanwater is niet ideaal voor tuinders. Veel liever gebruiken zij regenwater. Het is echter onmogelijk om hier in de waterbehoefte te voldoen. Daarom wordt in de polder gezocht naar een aanpak om de watervoorziening op circulaire wijze te sluiten. Dit heeft gevolgen voor het gedrag van alle stakeholders.

Contact: [Sarita Mateboer](#) (HH van Delfland)

Groeten uit Keijzershof

Samen met inwoners van de wijk in Pijnacker-Nootdorp wordt gezocht naar een passende aanpak om de private ruimte te vergroenen. De community-approach richt zich eerst op het optuigen van een ambassadeursgroep. Vanuit hier wordt getracht de rest van de wijk te bereiken, te betrekken en te enthousiasmeren.

Contact: [Sarita Mateboer](#) (HH van Delfland)

Stimuleringsregeling 'Lokaal Water'

Gemeenten, particulieren, agrariërs en natuurbeheersorganisaties kunnen voor projecten waarmee de lokale waterkwaliteit wordt verbeterd €400.000 van Hoogheemraadschap van Delfland gebruiken. Voor meer informatie zie deze [website](#).

Contact: [Sarita Mateboer](#) (HH van Delfland)

Plogging en plastic vissen

Plogging is een samentrekking van de woorden plocka (oprapen) en jogging. Plastic en ander zwerfafval opruimen kan natuurlijk ook op en rond het water. Joggend, wandelend, rollend, suppend of varend, het valt allemaal te combineren met drijfvuil verzamelen. In de regio Schieland en de Krimpenerwaard stimuleert het waterschap dit soort opruimacties, steunen burgerinitiatieven en vullen ze aan met educatieve activiteiten. Enkele voorbeelden zijn: [roll&clean](#) en plastic vissen met [plastic whale](#) rotterdam.

Contact: communicatie@hhs.nl, tel: 010 4537200, (HH Schieland en Krimpenerwaard)